

Міністерство освіти і науки України
Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
на засіданні Вченої ради
НПУ імені М. П. Драгоманова
протокол № 11

Голова Вченої ради,
ректор, академік В. П. Андрущенко

«25» червня 2020 р.

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО АКАДЕМІЧНУ МОБІЛЬНІСТЬ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО
ПРОЦЕСУ В НАЦІОНАЛЬНОМУ ПЕДАГОГІЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ
ІМЕНІ М.П. ДРАГОМАНОВА
(нова редакція)

Київ 2020

I. Вступна частина

1.1. Положення про академічну мобільність студентів Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова (далі - Положення) встановлює порядок реалізації програм академічної мобільності для учасників освітнього процесу Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова (далі — Університет) на території України та поза її межами, а також учасників освітнього процесу іноземних закладів вищої освіти (наукових установ) (далі — іноземні учасники освітнього процесу) на території України.

1.2. Положення розроблено відповідно до міжнародних вимог, визначених в рамках реалізації Болонського процесу, а також відповідних державних нормативно-правових документів, зокрема, Законів України: «Про освіту», «Про вищу освіту», Про наукову та науково-технічну діяльність», «Про ратифікацію Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні», Постанови Кабінету Міністрів № 579 від 12.08.2015 «Про затвердження Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність», Постанови Кабінету Міністрів України № 1050 від 28.12.2016 «Деякі питання стипендіального забезпечення» та інших правових документів, що визначають нормативні вимоги реалізації академічної мобільності в державі та Університеті.

1.3. Цілі, завдання та загальні засади забезпечення і реалізації академічної мобільності відповідають основним принципам Болонського процесу та вимогам демократичного європейського суспільства:

1.3.1. Основними цілями академічної мобільності учасників освітнього процесу Університету є:

- підвищення якості вищої освіти;
- підвищення ефективності наукових досліджень;
- підвищення конкурентоздатності випускників Університету на вітчизняному та міжнародному рівнях;
- збагачення індивідуального досвіду щодо інших моделей набуття та поширення знань;

збагачення вітчизняної освіти міжнародним інтелектуальним потенціалом на основі партнерських угод між закладами вищої освіти та освітніми і науковими організаціями;

- встановлення внутрішніх та зовнішніх інтеграційних зв'язків;
- гармонізація освітніх стандартів закладів вищої освіти - партнерів.

1.3.2. Основними завданнями академічної мобільності учасників освітнього процесу Університету є :

- підвищення рівня теоретичної та практичної підготовки, проведення досліджень з використанням сучасного обладнання і технологій, опанування новітніми методами експериментальних досліджень, набуття досвіду проведення спільної науково-дослідної роботи та впровадження її результатів;
- розширення професійних компетентностей під час проходження навчальних та виробничих практик;

- можливість отримання студентом документів про вищу освіту закладів вищої освіти - партнерів;
- підвищення рівня володіння іноземними мовами;
- посилення інтеграції освіти і науки, розвиток міжнародних наукових досліджень, поглиблення знань національних культур інших країн, а також поширення знань про мову, культуру, освіту і науку України;
- підтримка та розвиток соціальних, економічних, культурних та політичних стосунків з іншими країнами.

I. 4. Учасники освітнього процесу Університету та заклади вищої освіти України, а також іноземні учасники освітнього процесу і заклади освіти (наукові установи), що беруть участь у програмах академічної мобільності, є учасниками академічної мобільності.

II. Форми та види академічної мобільності

2.1. За місцем реалізації академічна мобільність поділяється на:

- внутрішню академічну мобільність - академічна мобільність, право на яку реалізується учасниками освітнього процесу Університету у закладах вищої освіти (наукових установах) - партнерах у межах України;
- міжнародну академічну мобільність - академічна мобільність, право на яку реалізується учасниками освітнього процесу Університету у закладах вищої освіти (наукових установах) - партнерах поза межами України, а також іноземними учасниками освітнього процесу в Університеті та його структурних підрозділах.

2.2. Основними видами академічної мобільності є:

- ступенева мобільність - навчання у закладі вищої освіти, відмінному від постійного місця навчання учасника освітнього процесу, з метою здобуття ступеня вищої освіти, що підтверджується документом (документами) про вищу освіту або про здобуття ступеня вищої освіти від двох або більше закладів вищої освіти;
- кредитна мобільність - навчання у закладі вищої освіти, відмінному від постійного місця навчання учасника освітнього процесу Університету, з метою здобуття кредитів Європейської кредитної трансферної системи (далі - кредитів ЄКТС) та/або відповідних компетентностей, результатів навчання (без здобуття кредитів ЄКТС), що будуть визнані в Університеті та/або в іншому вітчизняному чи іноземному закладі освіти.

При цьому загальний період навчання за основними освітніми програмами для учасників програмам кредитної мобільності залишається незмінним.

2.3. Формами академічної мобільності для учасників освітнього процесу, які здобувають освітні ступені бакалавра, магістра та доктора філософії в Університеті, є:

- навчання за програмами академічної мобільності;
- мовне стажування;
- наукове стажування.

2.4. Формами академічної мобільності для осіб, які здобувають науковий ступінь доктора наук, науково-педагогічних, наукових і педагогічних працівників та інших учасників освітнього процесу Університету, є:

- участь у спільних проектах;

- викладання;
- наукове дослідження;
- наукове стажування;
- підвищення кваліфікації.

III. Організаційне забезпечення академічної мобільності учасників освітнього процесу в Університеті

3.1. Право на академічну мобільність може бути реалізоване на підставі міжнародних договорів про співробітництво в галузі освіти та науки, міжнародних програм та проектів, договорів про співробітництво між Університетом та вітчизняними закладами вищої освіти (науковими установами) або їх основними структурними підрозділами, між Університетом та іноземними закладами вищої освіти (науковими установами) та їх основними структурними підрозділами (далі - заклади вищої освіти (наукові установи) - партнери), а також може бути реалізоване учасником освітнього процесу Університету з власної ініціативи, підтриманої (деканом, завідувачем кафедри) адміністрацією Університету, якщо він постійно навчається або працює в Університеті, на основі індивідуальних запрошень та інших механізмів.

3.2. За домовленістю між учасниками академічної мобільності:

- здійснюється відбір учасників освітнього процесу для участі в програмах академічної мобільності;
- регламентуються перелік вимог та документів, необхідних для підтвердження участі в програмі академічної мобільності, процедура і строк їх подання;
- визначаються етапи, фінансові умови, види та форми академічної мобільності, тривалість і зміст навчання та стажування у закладах вищої освіти (наукових установах) - партнерах;
- визначаються умови визнання результатів навчання, стажування або проведення наукових досліджень та звітування науково-педагогічних, наукових та педагогічних працівників.

3.3 Відбір студентів для участі в програмах академічної мобільності здійснюється конкурсною комісією Університету на засадах відкритості та прозорості з урахуванням рейтингу успішності, участі у науковій роботі та знання іноземної мови.

Конкурсну комісію очолює ректор Університету або проректор з навчально-методичної роботи.

Склад конкурсної комісії визначає та затверджує ректор Університету за умови обов'язкової участі в її роботі представників органів студентського самоврядування.

3.4. Особи, які уклали договори про навчання за програмою академічної мобільності, не відраховуються із складу здобувачів вищої освіти Університету на період реалізації права на академічну мобільність та обліковуються в Єдиній державній електронній базі з питань освіти.

3.5. На час навчання у закладі вищої освіти за програмою академічної мобільності студентів за його заявою надається академічна відпустка або оформлюється індивідуальний графік навчання, що затверджується в установленому порядку.

3.6. Навчання за індивідуальним графіком навчання може здійснюватися із застосуванням технологій дистанційного навчання.

3.7. Учасники освітнього процесу Університету, які є здобувачами вищої освіти в межах програм внутрішньої мобільності, зараховуються до закладів вищої освіти (наукових установ) - партнерів в Україні як такі, що тимчасово допущені до освітнього процесу і мають права та обов'язки здобувачів вищої освіти відповідного вітчизняного закладу вищої освіти (наукової установи).

3.8. Здобувач вищої освіти - учасник програми академічної мобільності, крім вивчення у закладі вищої освіти - партнері обов'язкових навчальних дисциплін, має право самостійного вибору додаткових навчальних дисциплін за погодженням з закладом вищої освіти, що направив його на навчання.

3.9. Учасникам освітнього процесу Університету, які реалізували право на академічну мобільність при одночасному збереженні статусу здобувача вищої освіти за державним (регіональним) замовленням за денною формою навчання в Університеті (за основним місцем навчання) і не отримували в іншому закладі регулярної безповоротної фіксованої фінансової підтримки у грошовій формі упродовж всього терміну навчання за програмою академічної мобільності освіти призначається стипендія відповідно до чинного Порядку призначення і виплати стипендій Університету.

3.10. Науково-педагогічні, наукові, педагогічні працівники Університету можуть реалізувати право на академічну мобільність для провадження професійної діяльності відповідно до укладеного договору про участь у програмі академічної мобільності. При цьому за зазначеними працівниками зберігається основне місце роботи в Університеті до двох років. Оплата праці відповідно до законодавства за основним місцем роботи зберігається на строк до шести місяців, якщо вона не передбачена програмою академічної мобільності.

3.11. Іноземні наукові, педагогічні працівники закладів вищої освіти (наукових установ) - партнерів, які залучаються до провадження освітньої та наукової діяльності, під час перебування в Університеті, мають усі права та обов'язки його працівників.

3.12. Умови приїзду провідних іноземних науковців та діячів освіти на запрошення Університету та їх перебування в Україні можуть визначатися додатковими договорами (угодами), укладеними між Університетом та запрошеною особою.

IV. Фінансове забезпечення участі у програмах академічної мобільності

4.1. Здобувачі вищої освіти, які реалізують право на академічну мобільність в рамках договорів про співробітництво між Університетом та іноземними закладами вищої освіти (науковими установами) - партнерами, можуть бути зараховані на навчання:

- за рахунок коштів міжнародних програм та організацій;
- за рахунок власних надходжень закладу вищої освіти;
- за рахунок коштів фізичних або юридичних осіб;
- на умовах безоплатного навчання у разі взаємного обміну здобувачами вищої освіти, в тому числі за спільними освітніми програмами, які передбачають отримання спільного або подвійного документа (документів) про вищу освіту на умовах безоплатного навчання у разі міжнародного обміну здобувачами вищої освіти, якщо кількість іноземних здобувачів вищої освіти не перевищує кількість вітчизняних

здобувачів вищої освіти, які навчаються в іноземному закладі вищої освіти - партнері в межах програм академічної мобільності відповідно до укладених між закладами вищої освіти договорів (угод) про міжнародну академічну мобільність.

V. Визнання та перезарахування результатів навчання за програмами академічної мобільності

5.1. Навчання вітчизняних та іноземних учасників освітнього процесу за узгодженими між закладами вищої освіти (науковими установами) - партнерами освітніми програмами, що включають програми академічної мобільності, може передбачати отримання випускниками документа про вищу освіту закладу вищої освіти (наукової установи) - партнера, а також спільних або подвійних документів про вищу освіту закладів вищої освіти (наукових установ)— партнерів.

5.2. Навчальні дисципліни, передбачені для опанування під час навчання в рамках академічної мобільності, та інші види освітньої діяльності зазначаються в індивідуальному навчальному плані студента.

5.3. Визнання результатів навчання в рамках академічного співробітництва з закладами вищої освіти здійснюється з використанням Європейської кредитно-трансферної системи ЕСТБ або з використанням системи оцінювання навчальних здобутків студентів, прийнятої у країні закладу вищої освіти, якщо в ній не передбачено застосування ЕСТБ.

5.4. Порівняння обсягів навчального навантаження під час здобуття вищої освіти в межах програми академічної мобільності повинне ґрунтуватися на зіставленні результатів навчання, яких було досягнуто здобувачем вищої освіти Університету в іншому закладі вищої освіти, та результатів навчання, запланованих освітньою програмою Університету, за умови, що здобувач навчається в Університеті на постійній основі.

5.5. В Університеті перезарахування результатів навчання учасникам програм академічної мобільності здійснюється відповідно до Положення про порядок перезарахування результатів навчання у Національному педагогічному університеті імені М.П. Драгоманова для учасників програм академічної мобільності (затвердженого Вченою радою 27.10.2017 р., протокол № 5).

5.6. Підсумкова кваліфікаційна атестація студентів, які навчаються за програмою академічної мобільності, здійснюється у порядку, встановленому відповідною угодою між Університетом і закладом вищої освіти - партнером.

5.7. Якщо здобувач вищої освіти Університету під час перебування в іншому закладі вищої освіти, на базі якого реалізувалася програма академічної мобільності, не виконав програму навчання, то після повернення до Університету йому може бути запропоновано індивідуальний графік ліквідації академічної заборгованості або повторний курс навчання за рахунок коштів фізичних чи юридичних осіб.

VI. Звітування та оформлення документів за результатами навчання в рамках реалізації програми академічної мобільності

6.1. Після завершення програми академічної мобільності учасник освітнього процесу представляє в деканат свого факультету документи, які відображають

результати виконання ним програми академічної мобільності (академічну довідку, сертифікат, диплом тощо) з переліком відповідних результатів (вивчення навчальних дисциплін (проходження практик), кількістю кредитів та інформацією про систему оцінювання його навчальних здобутків, завірених в установленому порядку у закладі вищої освіти - партнері.

6.2. Деканат відповідного факультету Університету в установленому порядку приймає рішення щодо зарахування результатів, набутих за програмою академічної мобільності, поновлення студента на навчання (переведення на загальний чи індивідуальний графік навчання) після завершення навчання за програмою академічної мобільності.

6.3. Якщо у студента під час навчання за програмою академічної мобільності виникла академічна заборгованість за освітньою програмою Університету, то йому може бути запропонований індивідуальний графік ліквідації академічної заборгованості, затверджений в установленому порядку, або повторний курс навчання.

У цьому випадку форму фінансування навчання студента визначає Університет.

6.4. Результати реалізації програм академічної мобільності для педагогічних та науково-педагогічних працівників Університету, зокрема результати підвищення кваліфікації, стажування тощо визнаються рішенням вченої ради відповідного факультету.

6.5. Педагогічний або науково-педагогічний працівник протягом одного місяця після завершення реалізації програми академічної мобільності подає до вченої ради факультету клопотання про визнання результатів такої програми та документ, що підтверджує цей факт.

6.6. У разі реалізації програми академічної мобільності як інформальної освіти (самоосвіти) замість документа про освіту подається звіт про результати такої освіти або творча робота, персональне розроблення певного освітнього продукту, що виконані в процесі (за результатами) інформальної освіти та оприлюднені на веб-сайті Університету та/або в електронному портфоліо педагогічного або науково-педагогічного працівника (у разі наявності).

Форму звіту визначає вчена рада факультету.

6.7. Для визнання результатів реалізації програми академічної мобільності вчена рада факультету заслуховує звіт педагогічного або науково- педагогічного працівника за результатами цієї програми та повинна прийняти рішення про:

- визнання результатів реалізації програми академічної мобільності;
- невизнання результатів реалізації програми академічної мобільності.

6.8. Результати реалізації програми академічної мобільності можуть бути визнані як підвищення кваліфікації педагогічного та науково-педагогічного працівника.

6.9. Порядок визнання результатів реалізації програми академічної мобільності педагогічних та науково-педагогічних працівників Університету встановлюється вченою радою відповідного факультету відповідно до вимог чинного Положення про підвищення кваліфікації педагогічних і науково- педагогічних працівників в Національному педагогічному університеті імені М.П. Драгоманова

Наказ завізували:

Проректор з навчально-методичної роботи

Р.М.Вернидуб

Проректор з наукової роботи

Г.М.Торбін

Начальник навчально-методичного центру

І.С.Маркусь

Вчений секретар Вченої ради університету

Л.М.Панченко

Начальник юридичного відділу

В.І.Кучер